

BÁO CÁO
THAM LUẬN BAN DÂN TỘC HĐND VỀ VIỆC THỰC HIỆN MỘT
SỐ CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ
TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ VĨNH CHÂU
(Tại kỳ họp thứ tám HĐND thị xã khóa XII)

Được sự cho phép của Thường trực HĐND thị xã. Ban dân tộc HĐND thị xã xin trình bày báo cáo tham luận về việc thực hiện một số chính sách đối với đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thị xã Vĩnh Châu 6 tháng đầu năm 2023, cụ thể như sau:

Thưa các quý vị đại biểu!

Vĩnh Châu là thị xã có đồng đồng bào dân tộc thiểu số, tổng dân số chung toàn thị xã có 166.495 người, gồm có 3 dân tộc Khmer - Kinh- Hoa sống đan xen với nhau, trong đó: dân tộc Khmer có 87.153 người, chiếm 52,34%; dân tộc Kinh có 51.459 người, chiếm 30,91%; dân tộc Hoa có 27.812 người, chiếm 16,70%. Số hộ nghèo toàn thị xã là có 2.561 hộ nghèo, chiếm tỷ lệ 6,19 %. Trong đó, hộ nghèo dân tộc thiểu số là 2.033 hộ, chiếm 11,87%, gồm: Hộ nghèo dân tộc Khmer là 1.776 hộ, chiếm 8,17 %, hộ nghèo dân tộc Hoa là 257 hộ, chiếm 3,70%. Tổng số hộ cận nghèo là 5.614 hộ, tỷ lệ 13,57 %, trong đó hộ cận nghèo dân tộc thiểu số là 4.071 hộ, chiếm 23,48 %, gồm: Hộ cận nghèo dân tộc Khmer là 3.585 hộ, chiếm 16,49%; hộ cận nghèo dân tộc Hoa là 486 hộ, tỷ lệ 6,99 %.

Thị ủy, Ủy ban nhân dân thị xã Quan tâm chỉ đạo thực hiện rà soát và phân định vùng đồng bào dân tộc thiểu số để chuẩn bị triển khai thực hiện các chính sách dân tộc giai đoạn I từ năm 2021-2025; và xây dựng kế hoạch thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2021 – 2030 trên địa bàn thị xã Vĩnh Châu, chỉ đạo thực hiện rà soát các dân tộc còn gặp nhiều khó khăn, có khó khăn đặc thù giai đoạn 2021-2025; tổng hợp nhu cầu các gói hỗ trợ trẻ em các xã đặc biệt khó khăn thuộc vùng dân tộc thiểu số... Kết quả rà soát, thị xã Vĩnh Châu có 09 xã, Phường (Phường 1; Phường 2; Phường Khánh Hòa; Phường Vĩnh Phước; xã Vĩnh Tân, xã Lai Hòa, xã Lạc Hòa, xã Vĩnh Hải ; xã Hòa Đông) thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số; trong đó, có 72 ấp, khóm thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tính đến thời điểm hiện nay, thị xã Vĩnh Châu có 09 xã, Phường thuộc khu vực I; trong đó, có 43 ấp, Khóm đặc biệt khó khăn.

Trên cơ sở đặc điểm chung của thị xã Vĩnh Châu, trong 6 tháng đầu năm 2023 thị xã đã, được các cấp các ngành quan tâm chỉ đạo và Nhân dân nhiệt tình ủng hộ.

Kết quả thực hiện các chính sách đối với vùng đồng bào dân tộc:

Thị xã trong 2 năm qua đã tập trung và thực hiện tốt, ban hành các chủ trương, chính sách đầu tư và phát triển sản xuất nâng cao đời sống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số như: Chính sách hỗ trợ phát triển sản xuất và chuyển dịch cơ cấu kinh tế; hỗ trợ giải quyết đất ở, đất sản xuất và giải quyết việc làm cho đồng bào dân tộc thiểu số nghèo, đời sống khó khăn; Chính sách cho vay vốn phát triển sản xuất, giải quyết việc làm đối với hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn; hỗ trợ mua BHYTtừ thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia dự án giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn thị xã.

Thực hiện Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg ngày 06/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí lựa chọn, công nhận người có uy tín và chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số. Và tổ chức thăm hỏi người có uy tín và thân nhân gia đình khi bị bệnh, Phòng dân tộc thị xã phối hợp với Ban Dân tộc tỉnh tổ chức thăm hỏi, tặng quà dịp lễ, tết của dân tộc cho người có uy tín. Nhân dịp Tết cổ truyền Chôl Chnăm Thmây, Thị ủy, Ủy ban nhân dân thị xã đã tổ chức họp mặt các vị sư sãi, Ban Quản trị các chùa Khmer, gia đình chính sách, cán bộ hưu trí, người có uy tín, cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang là người Khmer và thành lập 21 Đoàn đi thăm, chúc Tết các chùa Khmer với tổng kinh phí 183.000.000 triệu đồng.

Về công tác chăm sóc sức khỏe đồng bào các dân tộc thiểu số được quan tâm thực hiện, hệ thống y tế được củng cố, cơ sở vật chất trang thiết bị được đầu tư, phát triển nhiều dịch vụ kỹ thuật chuyên môn, đội ngũ y, bác sỹ thường xuyên nâng cao tay nghề, cập nhật kiến thức mới, đáp ứng nhu cầu phục vụ theo mô hình bệnh tật hiện nay, từng bước được nâng cao chất lượng bảo vệ và chăm sóc sức khỏe nhân dân. Hoạt động và chất lượng chuyên môn trong khám, chữa bệnh được đảm bảo và chính sách hỗ trợ hộ nghèo mua bảo hiểm y tế được thực hiện đầy đủ, Tiếp tục thực hiện chính sách Bảo hiểm y tế cho đồng bào dân tộc thiểu số tại vùng đặc biệt khó khăn theo Quyết định số 861/QĐ-TTg ngày 04/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ, thị xã Vĩnh Châu hiện nay có 03 xã, với 43 ấp, khám được thụ hưởng chính sách Bảo hiểm y tế. Đến nay, thị xã có 10/10 Trạm y tế xã, phường đạt tiêu chí quốc gia về y tế xã; 100% Trạm y tế có bác sỹ.

Công tác tổ chức và xây dựng hệ thống chính trị vùng đồng bào dân tộc thiểu số được kiện toàn; quan tâm quy hoạch và luân chuyển cán bộ là người dân tộc thiểu số đến công tác tại vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số, đảm bảo có cán bộ chủ chốt là người dân tộc thiểu số công tác tại vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số. Hiện nay toàn thị xã có 4.207 đảng viên, trong đó có: 1.743 đảng viên là người dân tộc thiểu số, (trong đó đảng viên người Khmer là 1.364 đ/c, đảng viên người Hoa, là 379 đ/c.

Cán bộ người dân tộc thiểu số tham gia cấp ủy thị xã trong nhiệm kỳ 2020 – 2025 là 5 đ/c (Khmer 4 Đ/c, Hoa 1 Đ/c) và tham gia cấp ủy xã, phường là 39/148 đ/c (Khmer 26, Hoa 13); đại biểu HĐND thị xã nhiệm kỳ 2021-2026 là 05/33 người (Khmer 4, Hoa 1), đại biểu HĐND xã, phường

88/258 người (Khmer 57, Hoa 31); số cán bộ, công chức hành chính cấp thị xã là người dân tộc thiểu số 28/86 người (Khmer 21; Hoa 7); cấp xã, phường có 41/206 cán bộ, công chức là người dân tộc thiểu số (Khmer 26; Hoa 15) và có 68 vị người có uy tín là dân tộc thiểu số (Khmer 55 vị, Hoa 13 vị). Qua đó, hệ thống chính trị vùng đồng bào dân tộc thiểu số từng bước được kiện toàn và hoàn thiện, góp phần thực hiện có hiệu quả công tác dân tộc và chính sách dân tộc trên địa bàn thị xã.

- Kết quả công tác dân tộc thiểu số luôn được Thị ủy, Ủy ban nhân dân thị xã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời. Ngay từ đầu năm đã chỉ đạo Phòng Dân tộc tham mưu xây dựng các chương trình, kế hoạch thực hiện trong năm 2023 và tổ chức rà soát các chương trình, dự án có liên quan đến chủ trương chính sách trong đồng bào dân tộc thiểu số để triển khai thực hiện trong năm 2023, và giai đoạn 2021-2025 và giai đoạn 2021-2030 trên địa bàn thị xã. Đồng thời chăm lo thực hiện chính sách, nâng cao đời sống trong đồng bào dân tộc thiểu số được quan tâm tổ chức phù hợp với điều kiện thực tế, không để có xảy ra các dịch lây lan cộng đồng, trong các dịp lễ, tết dân tộc trên địa bàn thị xã, đảm bảo mọi người dân đều được vui chơi đón tết. Các lễ hội, hoạt động văn hóa, tín ngưỡng, tôn giáo, Tiếng nói và chữ viết của đồng bào dân tộc thiểu số được bảo tồn và phát huy truyền thống bản sắc dân tộc.

Vai trò của người có uy tín tiếp tục được phát huy hiệu quả, tích cực tuyên truyền, vận động trong đồng bào dân tộc thiểu số thực hiện tốt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt tuyên truyền và chấp hành nghiêm không để cho các thế lực thù địch lợi dụng về dân tộc, tôn giáo. Các chính sách đối với người có uy tín được thực hiện đầy đủ và kịp thời.

Đồng bào dân tộc thiểu số tích cực lao động, sản xuất để nâng cao mức sống và vươn lên thoát nghèo; tích cực ứng dụng khoa học công nghệ vào sản xuất phù hợp với khả năng và điều kiện kinh tế của từng hộ gia đình để tăng năng suất và giảm chi phí đầu tư, góp phần thực hiện mục tiêu kép vừa phòng, chống dịch vừa thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của thị xã.

Các cấp, các ngành chức năng quan tâm đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục trong đồng bào dân tộc thiểu số về các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và chính sách dân tộc thiểu số tập trung giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo trong đồng bào dân tộc thiểu số. Từ đó tình hình an ninh chính trị tiếp tục được giữ vững, trật tự an toàn xã hội cơ bản được đảm bảo. Đồng bào dân tộc thiểu số có tinh thần cảnh giác cách mạng, luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước, không để các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo để kích động, lôi kéo làm mất an ninh trật tự - xã hội trên địa bàn thị xã.

Thưa các quý vị đại biểu!

Bên cạnh những kết quả đạt được cũng còn những hạn chế nhất định về việc thực hiện công tác dân tộc và chính sách trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở một số nơi vẫn còn hạn chế.

Công tác phối hợp giữa các ngành và Ủy ban nhân dân các xã, phường trong việc triển khai thực hiện Chương trình về dự án mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số chưa kịp thời, thiếu chặt chẽ; công tác nắm tình hình, điều tra, rà soát đối tượng được thụ hưởng chính sách một số nơi chưa được quan tâm đúng mức.

Công tác quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng cán bộ, công chức là người dân tộc thiểu số chưa đáp ứng yêu cầu, chưa đảm bảo với tỷ lệ dân số theo Nghị quyết số 88/2019/QH14 của Quốc hội và Nghị định số 05/2011/NĐ-CP của Chính phủ.

Một số địa phương chưa quyết tâm cao trong triển khai thực hiện Chương trình các dự án Mục tiêu quốc gia, do tâm lý còn sợ sai, nhất là các nội dung dự án hỗ trợ trực tiếp cho người dân, nên tỷ lệ hộ nghèo trong đồng bào dân tộc thiểu số vẫn còn cao.

Thưa các quý vị đại biểu!

Qua tổ chức triển khai thực hiện các chính sách trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thị xã đã rút ra được một số bài học kinh nghiệm để tổ chức thực hiện đó là:

- Tập trung tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các chương trình, dự án 1, và dự án 3, dự án 4, dự án 5, và dự án 10, từ giai đoạn 2021 – 2030, giai đoạn 1, từ giai đoạn 2021 – 2025, và các chính sách dân tộc tại địa phương, đặc biệt là vốn đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số... Đồng thời, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát nhằm đảm bảo các chính sách được triển khai cho đúng đối tượng theo quy định. Và khai thác có hiệu quả tiềm năng, thế mạnh của từng vùng đi đôi với bảo vệ môi trường sinh thái, phát triển du lịch, dịch vụ. Thực hiện tốt công tác giảm nghèo, giải quyết việc làm, nâng cao đời sống cho Nhân dân và giải quyết các vấn đề xã hội.

- Nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên và Nhân dân về công tác dân tộc đang được xem là nhiệm vụ cơ bản trong việc phát triển kinh tế - xã hội của thị xã. Đảm bảo phát triển ổn định và bền vững vùng đồng bào dân tộc Khmer, phát huy những đóng góp tích cực của đồng bào Hoa trong xây dựng và phát triển kinh tế ở địa phương.

- Kịp thời triển khai, quán triệt và cụ thể hóa các chủ trương, Nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, lồng ghép các nguồn vốn để tập trung đầu tư có trọng tâm, trọng điểm nhằm phát huy có hiệu quả các chương trình, dự án và chính sách đầu tư của Nhà nước đối với đồng bào dân tộc thiểu số gắn với thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia trong giai đoạn năm 2021 - 2025.

- Tiếp tục đẩy mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số, xây dựng lực lượng cốt cán, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số.

- Phát huy mạnh mẽ các phong trào thi đua yêu nước trong đồng bào dân tộc thiểu số, chú ý xây dựng các mô hình điểm để nhân rộng. Quan tâm chăm lo lợi ích chính đáng, giải quyết kịp thời những đề xuất, ý kiến, kiến nghị của cử tri trong đồng bào dân tộc thiểu số.

Trên đây là ý kiến tham luận của Ban Dân tộc HĐND thị xã Vĩnh Châu. Về kết quả triển khai và thực hiện các chính sách dân tộc thiểu số 6 tháng đầu năm 2023 trình tại kỳ họp thứ 8 của Hội đồng nhân dân thị xã Vĩnh Châu khóa XII, nhiệm kỳ 2021 – 2026.